

LEKGOTLA LA MAEMO A TSHUPATLOTLO

MAEMO A GRAP A DITJEHO TSA HO ADIMA (GRAP 5) (NTJHAFATSO YA 2013)

Kananelo

Standard of Generally Recognised Accounting Practice (GRAP) ena e nkuwe haholoholo ho International Public Sector Accounting Standard (Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo ya Setheo sa Bohle, IPSAS) ho Borrowing Costs (Ditjeho tsa ho Adima) tse phatlaladitsweng ke International Public Sector Accounting Standards Board (Lekgotla la Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo ya Setheo sa Bohle, IPSASB) ya International Federation of Accountants' (Kopano ya Matjhaba ya Baakhaontente). Kopano ya Matjhaba ya Baakhaontente (IFAC) e thehilwe ka 1977 ka maikemisetso a yona a ho ntshetsa pele le ho ntlafatsa porofeshene ka maemo a nang le kutlwano. IPSASB e nehelane ka setheo se akaretsang sa di-IPSAS, se tla sebediswa ho hlahisa Maemo a GRAP (Standards of GRAP) a kamoso. Dikarolo tsa IPSAS tsa Borrowing Costs di hlahisitswe ho Standard of GRAP ena ka tumello ya IPSASB.

Mongolo o dumelletsweng wa di-IPSAS ke o phatlaladitsweng ke IFAC ka leleme la Senyesemane. Di-IPSAS di fuperwe Bukaneng ya Thuso ya IFAC ya Diphatlalatso tsa Matjhaba tsa Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle (International Public Sector Accounting Pronouncements) mme di fumaneha ho tswa ho:

Kopano ya Matjhaba ya Baakhaontente

545 Fifth Avenue, 14th Floor

New York, New York 10017 USA

Inthanete: <http://www.ifac.org>

Ditokelo tsa ho kopitsa ho di-IPSAS, ditokomane tse kopang maikutlo le diphatlalatso tse ding tsa IPSASB ke tsa IFAC mme dipehelo le maemo a amehang a lokela ho latelwa.

Ditokelo tsa ho kopitsa © 2016 ka Lekgotla la Maemo a Tshupatlotlo (Accounting Standards Board)

Ditokelo tsohle di baballetswe. Ha ho karolo le ha e ka ba efe ya phatlalatso ena e ka hlahiswang botjha, ya bolokwa hore e tle e fumanwe hape, kapa ya fetisetwa pele ka tsela efe kapa efe kapa mokgwa le ha e ka ba ofe, wa eleketeroniki, wa metjhini, wa kopitso ya foto, wa kgatiso, kapa o mong, ka ntle le ho fumana pele tumello ya Lekgotla la Maemo a Tshupatlotlo (Accounting Standards Board). Mongolo o dumelletsweng o phatlaladitswe ka leleme la Senyesemane..

Tumello ya ho hlahisa botjha dikarolo tse mmalwa kgatisong ena ha e atise ho hanelwa.

Dikahare

Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso Ditjeho tsa Kadimo

Selelekela

Sepheo	.01
Kakaretso	.02 - .03
Ditlhaloso	.04 - .09
Ditjeho tsa ho Adima	.05
Matlotlo a tshwanelehileng	.06
Ditjeho tsa ho adima – Mosebetsi wa tekanyo e tshepehang	.07 - .09
Kananelo	.07 - .08
Tsebahatso	.09
Ditjeho tsa ho adima – Mosebetsi o dumelletsweng wa ho tjhentjhana	.10 - .33
Kananelo	.10 – 13
Ditjeho tsa ho adima tse ka sebediswang bakeng sa thuso ya motheo	.14 - .22
Ho lekola bokalo ba nnete ba matlotlo a tshwanelehileng bakeng sa ho fokotsa boleng le ho hlakolwa lenaneng	.23
Qalo ya thuso ya motheo	.24 - .26
Ha fanyehwa ha thuso ya motheo	.27 – 28
Ho hlakolwa ha thuso ya motheo	.29 - .32
Tsebahatso	.33
Diphumantsho tsa nakwana	.34 - .37
Kamohelo ya mantlha ya Maemo a GRAP	.34
Ditokiso tsa Maemo a GRAP	.35 - .37
Letsatsi le qalang	.38 - .39
Kamohelo ya mantlha ya Maemo a GRAP	.38

GRAP 5

Ditheo tse seng di sebedisa Maemo a GRAP	.39
Ho hulwa ha Standard of GRAP ya Borrowing Costs (2007)	.40
Motheo wa diphetho	
Papiso le International Public Sector Accounting Standard ya Borrowing Costs (Motsheanong 2000)	

DITJEHO TSA HO ADIMA

Selelekela

Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso (GRAP)

Lekgotla la Maemo a Tshupatlotlo (Lekgotla) ho latela Molao wa Taolo ya Tjhelete ya Setjhaba, Molao wa 1 wa 1999, PFMA (Public Finance Management Act, Act No. 1 of 1999, PFMA), jwalo ka ha o lokisitswe, le laelwa ho hlahisa tshebetso ya tshupatlotlo e ananetsweng ka kakaretso e tsejwang ka hore ke Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso (GRAP).

Lekgotla le tlamehile ho hlahisa GRAP bakeng sa:

- (a) mafapha (ho kenyelletswa dikarolo tsa naha le porofentshe le mmuso);
- (b) ditheo tsa setjhaba;
- (c) ditheo tse hwebang (jwalo ka ha ho hlaloswa ho PFMA);
- (d) diinstitjushene tsa molaotheo;
- (e) bomasepala le makgotla, dikhomishene, dikhamphani, dikoporasi, matlole kapa ditheo tse ding tseo e leng tsa bomasepala le ho laolwa ke bona; le
- (f) Palamente le diketsamelao tsa diporofentshe.

Tsena tse ka hodimo ka kakaretso di bitswa "ditheo".

Lekgotla le dumelletse phethahatso ya Maemo a Matjhaba a Tlaleho ya Tjhelete (di-IFRS) (International Financial Reporting Standards) a phatlaladitsweng ke Lekgotla la Matjhaba la Maemo a Tshupatlotlo (International Accounting Standards Board) bakeng sa:

- (a) ditheo tsa bohle tse fihlellang ditekanyetso tse boletsweng ho Taelo ya 12 ka Kgetho ya Ditheo tsa Bohle ya Moralo o Tshwanetseng wa Tlaleho (Appropriate Reporting Framework); le
- (b) ditheo tse leng tsa dife kapa dife tsa ditheo tsena mme di laolwa ke tsona.

Dipehelo tsa tjhelete di lokela ho hlaloswa e le tse latelang Maemo a GRAP feela ha di latela le ditaello tsohle tsa Maemo a GRAP a amehang le Ditlhakisetso (Interpretations) le ha e ka ba dife tse amehang tsa Maemo a GRAP.

Bofokodi bofe kapa bofe ba ho tshwaneleha ha Maemo kapa Ditlhakisetso tse boletsweng bo hlakiswa Maemong kapa Ditlhakisetso tse tsa Maemo a GRAP.

Standard of GRAP e bontshitswe ditemaneng tsa .01 ho isa ho .40. Ditemana tsohle tse Maemong ana a GRAP di a lekana ka matla. Selelekeleng sa sehlomathiso ka seng ho qoqwa ka maemo le matla a dihlomathiso. Maemo ana a lokela ho utlwisiswa ka moelelo wa morero wa ona, motheo wa ona bakeng sa diphetho haeba ho tshwaneleha, Selelekela sa Maemo a GRAP, Selelekela sa Ditlhakisetso tsa Maemo a GRAP le Moralo wa Tlhophiso le Tlaleho ya Dipehelo tsa Tjhelete (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements).

Maemo a GRAP le Ditlhakisetso tsa Maemo a GRAP le ona a lokela ho balwa mmoho le ditaello le ha e ka ba dife tse neuweng ke Lekgotla di laela diphumantsho tsa nakwana, ekasitana le melawana efe kapa efe e neuweng ke Letona la tsa Ditjhelete mabapi le

GRAP 5

matsatsi a qalang a Maemo a GRAP, a phatlaladitsweng Koranteng ya Mmuso (Government Gazette).

Tshupo e ka etswa mona ho Maemo a GRAP a so kang a newa nakong ya ho phatlalatswa ha Maemo ana. Sena se etswa ho qoba ho tshwanela ho fetola Maemo a seng a neuwe ha Maemo a mang a phatlalatswa hamorao. Temana ya .11 ya Maemo a GRAP a Dipholisi tsa Tshupatlotlo, Diphetoho tsa Ditekanyo tsa Tshupatlotlo le Diphoso (Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors) e nehelana ka motheo wa ho kgetha le ho phethahatsa dipholisi tsa tshupatlotlo ha ho se na tataiso e totobetseng.

Sepheo

- .01 Maemo a laela mesebetsi ya tshupatlotlo ya ditjeho tsa ho adima. Maemo ka kakaretso a laela ho lefjwa hanghang ha ditjeho tsa ho adima. Le ha ho le jwalo, jwalo ka ha e le mosebetsi o dumelletsweng wa ho tjhentjhanatho, Maemo a dumella hore thuso ya motheo e ka fumantshwa ho ditjeho tsa ho adima tse bakwang ke ho hapjwa, kaho, kapa tlhahiso ya letlotlo le tshwanelehileng ka ho otloloha.

Kakaretso

- .02 ***Setheo se hlophisetsang le ho tlaheha ka ditatements tsa tjhelete tlasa mokgwa wa pokello se tla sebedisa Maemo ana ho hlalosa ditjeho tsa ho adima.***
- .03 Maemo ana ha a sebetse ka theko ya matlotlo a nnete eo e leng ya nnete kapa e laetsweng. Moo tefiso ya motheo e sebediswang ho ditheo ka bonngwe, ho tla tlameha ho sebediswe mehopolo ya kahlolo ho fumana hore na tefiso e kgotsofatsa tlhaloso ya ditjeho tsa ho adima, kapa na e lokela ho nkwa e le theko ya matlotlo a nnete eo e leng ya nnete kapa e laetsweng.

Ditlhaloso

- .04 ***Maemo ana a sebedisa mareo a latelang ka meelelo e bontshitsweng:***
Ditjeho tsa ho adima ke tswala le ditshenyehelo tse ding tseo setheo se bang le tsona mabapi le ho adima tjhelete.
Letlotlo le tshwanelehileng ke letlotlo le nkang nako e telele ho loka bakeng sa morero wa tshebediso kapa thekiso eo le behetsweng yona..
Mareo a hlalositsweng Maemong a mang a GRAP a sebediswa Maemong ana ka meelelo e tshwanang le e neuweng Maemong ao a mang a GRAP:

Ditjeho tsa ho Adima

- .05 Ditjeho tsa ho adima di ka kenyeletsa:
- (a) ditjeho tsa tswala di balwa ka ho sebedisa mokgwa wa tswala ya nnete jwalo ka ha e hlalose ho Standard of GRAP ya Financial Instruments (Disebediswa tsa Ditjhelete);
 - (b) ditefiso tsa tjhelete mabapi le dilisi tsa tjhelete le ditlhophiso tsa menyetla ya ditshebeletso;
 - (c) diphapang tse bakwang ke dikadimo tsa tjhelete tsa matjhaba tse se nang poelo e totobetseng, hoo di nkwang di le phetolo ya ditjeho tsa tswala.

Matlotlo a tshwanelehileng

- .06 Ho latela maemo, tse ding tsa tse latelang di ka nkwa e le matlotlo a

tshwanelehileng:

- (a) mehaho ya diofisi;
- (b) dipetlele;
- (c) matlotlo a marangrang a kang mebila, marokgo le disebediswa tse hlahisang matla;
- (d) matlotlo a sa tshwareheng;
- (e) thepa e tla ba dintlha tsa thepa, polante le disebediswa tse itlhlahiseditsweng hang ha tlhahiso kapa ntshetsopele ya tsona e phethahaditswe;
- (f) thepa ya matsete e lekanngwang ka theko feela e ntshetswang pele botjha;
- (g) direkiswang.

Matlotlo a tjelele le direkiswang tse hlahiswang ka nako e kgutshwane, ha se matlotlo a tshwanelehileng. Matlotlo a leng malala a laotswe bakeng sa tshebediso kapa thekiso ya ona e rerilwang ha a ne a hapjwa le ona ha se matlotlo a tshwanelehileng.

Ditjeho tsa ho adima – Mosebetsi wa tekanyo e tshepehang

Kananelo

- .07 *Setheo se tla ananela ditjeho tsohle tsa ho adima jwalo ka ditshenyehelo nakong eo di bang teng ho sona.***
- .08 Tlasa mosebetsi wa tekanyo e tshepehang, ditjeho tsa ho adima di ananelwa jwalo ka ditshenyehelo nakong eo di bileng teng ho yona, ho sa kgathalehe hore dikadimo di sebedisitswe jwang.

Tsebahatso

- .09 *Setheo se tla senola leano la tshupatlollo leo se le dumelletsweng bakeng sa ditjeho tsa ho adima.***

Ditjeho tsa ho adima – Tshwaro e dumelletsweng ya ho tjhentjhana

Kananelo

- .10 *Setheo se tla ananela ditjeho tsa ho adima jwalo ka ditshenyehelo nakong eo di bang teng ho sona, ntle le feela hore di nehwe thuso ya motheo ho latela temana ya 11.***
- .11 *Setheo se tla ananela ditjeho tsa ho adima tse bakwang ke ho hapa, kaho, kapa tlhahiso ya letlotlo le tshwanelehileng ka ho otloloha, e le karolo ya theko ya letlotlo leo. Bokalo ba ditshenyehelo tsa ho adima tse tshwanelehileng***

bakeng sa thuso ya motheo bo tla laelwa ho latela Maemo ana.

- .12 Tlasa tshwaro e dumelletsweng ya ho tjhentjhana, ditjeho tsa ho adima tse bakwang ke ho hapa, kaho, kapa tlhahiso ya letlotlo le tshwanelehileng ka ho otloloha di a kenyeletswa ho theko ya letlotlo leo. Ditshenyehelo tse jwalo tsa ho adima e le karolo ya theko ya letlotlo ha (a) ho ka etsahala hore ebe di ka baka menyetla ya moruo ya kamoso kapa ditshebeletso tse ka bang teng ho setheo, le (b) ditjeho di ka lekannngwa ka botshepehi. Ditjeho tse ding tsa ho adima di ananelwa jwalo ka ditshenyehelo nakong eo di bang teng. Ha setheo se sebedisa the Standard of GRAP ya Financial Reporting (Tlaleho ya Ditjhelete) in Hyperinflationary Economies (Meruong ya Infoleishene e Phahameng), se ananela karolo ya ditjeho tsa ho adima jwalo ka ditshenyehelo, mme ditjeho tsena tsa ho adima di fokotsa sekgahla sa infoleishene nakong yona eo, ho latela temana ya .22 ya Maemo ao.
- .13 ***Ha setheo se amohela tshwaro e dumelletsweng ya ho tjhentjhana, mosebetsi oo o tla sebediswa kamehla ho ditjeho tsohle tsa ho adima tse bakwang ka ho otloloha ke ho hapa, kaho, kapa tlhahiso ya matlotlo a tshwanelehileng a setheo seo.***

Ditjeho tsa ho adima tse ka sebediswang bakeng sa thuso ya motheo

- .14 Ditjeho tsa kadimo tse bakwang ke ho hapjwa, kaho, kapa tlhahiso ya matlotlo a tshwanelehileng ke ditjeho tsa kadimo tse ka beng di ile tsa qojwa haeba ditshenyehelo tsa matlotlo a tshwanelehileng di ne di sa ba teng. Ha setheo se adima tjhelete haholoholo bakeng sa ho hapa letlotlo le boletsweng le tshwanelehileng, ditjeho tsa ho adima tse tobaneng ka ho otloloha le letlotlo leo le tshwanelehileng di ka tsejwa hanghang.
- .15 Ho ka ba boima ho bona kamano e tobileng pakeng tsa dikadimo tse boletsweng le letlotlo le tshwanelehileng, le ho fumana dikadimo tse ka beng di qojuwe. Bothata bo kang boo, ho tea mohlala, bo ka etsahala ha mosebetsi wa thuso ya motheo ya setheo o hlophiswa le ho kopanngwa sebakeng se le seng. Mathata a hlaha hape ha setheo sa moruo se sebedisa letoto la disebediswa tsa mekitlane ho adima tjhelete ka sekgahla se fapafapaneng sa tswala, ebe se fetisa tjhelete eo tlasa mabaka a fapaneng ho ditheo tse ding tsa setheo seo sa moruo. Tjhelete eo kadimo ya yona e laolwang sebakeng se le seng e ka fetisetwa ho ditheo tse ding kahara setheo sa moruo jwalo ka kadimo, phetiso, kapa neo ho tswa ho beng. Diphetiso tse jwalo e ka ba tse se nang tswala, kapa tse hlokang hore ho lefjwe karolo feela ya tswala ya nnete. Mathata a mang a hlaha ka ho sebedisa dikadimo tseo ho tsona ho tletseng tjhelete ya matjhaba kapa tse hoketsweng ho tjhelete ya matjhaba, ha setheo sa moruo se sebetse meruong ya diinfoleishene tse phahameng, le ho sekgahla se fetofetohang sa phetolo ya tjhelete. Ka lebaka leo, ho boima ho fumana ditjeho tsa bokalo ba kadimo tse bakwang ke ho hapa letlotlo le tshwanelehileng, mme ho hlokeha mehopolo ya kahlolo e tjhatsi.
- .16 ***Ha setheo se adima tjhelete haholoholo bakeng sa ho hapa letlotlo le tshwanelehileng, setheo se tla beha bokalo ba ditjeho tsa kadimo tse ka fumantshwang thuso ya motheo ho ba ditjeho tsa nnete tsa kadimo tse hlalileng ho kadimo eo nakong e boletsweng, ho tloswa lekeno le ha e ka ba***

lefe la matsete a nakawana a dikadimo tseo.

- .17 Ditlhophisong tsa kadimo tsa letlotlo le tshwanelehileng di ka baka hore setheo se fumantshwe tjelele e adinngweng le ho ba le ditjeho tsa kadimo tsa tjelele eo pele tjelele eo yohle kapa karolo ya yona e sebediswa bakeng sa letlotlo le tshwanelehileng. Maamong ao, tjelele e atisa ho tsetelwa nakwana feela ha ho sa emetswe hore e sebediswe bakeng sa letlotlo le tshwanelehileng. Ha ho behwa ditjeho tsa kadimo tse ka fumantshwang thuso ya motheo nakong e itseng, lekeno le ha e ka ba lefe la matsete le fumanwang ka tjelele eo le a tloswa ho ditjeho tsa kadimo tse hlahileng.
- .18 Ha setheo se adima tjelele ka kakaretso mme se e sebedisa bakeng sa ho hapa letlotlo le tshwanelehileng, setheo se tla beha bokalo ba ditjeho tsa kadimo tse ka fumantshwang thuso ya motheo ka ho sebedisa sekgahla sa thuso ya motheo ditshenyehelong tsa letlotlo leo. Sekgahla sa thuso ya motheo se tla ba sa boima ba bohareng ba ditjeho tsa kadimo tse tshwanetseng dikadimo tsa setheo tse sa setseng nakong eo, tseo e seng dikadimo tse entsweng haholoholo bakeng sa ho hapa letlotlo le tshwanelehileng. Bokae ba ditjeho tsa kadimo tseo setheo se di fumantshang thuso ya motheo nakong e itseng ha di a tshwanela ho feta bokalo ba ditjeho tsa kadimo tseo setheo se bang le tsona nakong eo.***
- .19 Ke feela ditjeho tsa kadimo tse tshwanelehileng bakeng sa dikadimo tsa setheo tse ka fumantshwang thuso ya motheo. Ha setheo se laolang se adima tjelele e fetisetwang ho setheo se laolang ntle le hore ho be le kabo ya ditjeho tsa kadimo, kapa ho ba feela le karolo ya ditjeho tsa kadimo, ke feela ditjeho tsa kadimo tse hlahetseng setheo tseo setheo se ka di fumantshang thuso ya motheo. Moo setheo se laolang se fumanang kabo ya thuso ya motheo kapa mpho ya motheo e hlokanang tswala, se ke ke sa hlahelwa ke ditjeho tsa kadimo, mme ka lebaka leo se ke ke sa fumantsha ditjeho tseo thuso ya motheo.
- .20 Ha setheo se laolang se fetisa tjelele ka karolo feela ya theko ya tsona ho setheo se laolang, setheo se laolang se ka fumantsha karolo eo ya ditjeho tsa kadimo e hlahetseng setheo thuso ya motheo. Ditatementeng tsa tjelele tsa setheo sa moruo, bokalo bohle ba ditjeho tsa kadimo bo ka fumantshwa thuso ya motheo ho letlotlo le tshwanelehileng, ha feela dintlafatso tsa kopanyo e tshwanelehileng di entswe ho tlosa ditjeho tseo tse fumantshitsweng thuso ya motheo ke setheo se laolang.
- .21 Ha setheo se laolang se fetiseditse tjelele ho setheo se laolang ntle le theko, bobedi ba ditheo tseo di ke ke tsa kgona ho fumantsha ditjeho tsa kadimo thuso ya motheo ka lebaka la hobane di sa fihlella matshwao a yona. Le ha ho le jwalo, haeba setheo sa moruo se fihlelletse matshwao a ho fumantsha ditjeho tsa kadimo thuso ya motheo, se tla kgona ho fumantsha ditjeho tsa kadimo thuso ya motheo ho letlotlo le tshwanelehileng ditatementeng tsa sona tsa tjelele.
- .22 Maamong a itseng, ho a tshwaneleha ho kenyeletsa dikadimo tsohle tsa setheo se laolang le tsa ditheo tse laolang ha ho balwa palohare ya boima ya ditjeho tsa kadimo. Maamong a mang, ho a tshwaneleha hore setheo ka seng se laolang se

sebedise palohare ha boima ya ditjeho tsa kadimo tse tshwanelehileng dikadimong tsa sena ka bosona.

Ho lekola bokalo ba nnete ba matlotlo a tshwanelehileng bakeng sa ho fokotsa boleng le ho hlakolwa lenaneng

- .23 Ha bokae ba nnete kapa theko e lebelletsweng qetellong ya letlotlo le tshwanelehileng bo feta bokalo ba lona bo ka kgutliswang, bokalo ba tshebeletso bo ka kgutliswang, boleng ba nnete bo ka fumanwang kapa theko ya ho ntjhafatswa (ho ya ka mofuta wa letlotlo), bokalo ba nnete bo fokotsa boleng ho latela ditlhoko tsa Standards of GRAP ya Impairment of Cash-generating Assets (Bofokodi ba Matlotlo a Hlahisand Tjhelete), Impairment of Non Cash-Generating Assets (Bofokodi ba Matlotlo a sa Hlahiseng Tjhelete), le Inventories. Maamong a itseng, bokalo ba phokotso ya boleng kapa ba ho hlakolwa lenaneng bo a kgutlisetswa ho latela maemo ao a Standards of GRAP.

Qalo ya thuso ya motheo

.24 *Setheo se tla qala ka thuso ya motheo bakeng sa ditjeho tsa kadimo e le karolo ya theko ya letlotlo le tshwanelehileng ka letsatsi la qalo. Letsatsi la qalo bakeng sa thuso ya motheo ke letsatsi leo ka lona setheo se qalang ho fihlella maemo ohle a latelang:*

(a) se ba le ditshenyehelo bakeng sa letlotlo; mme

(b) se ba le ditjeho tsa kadimo.

Se phethahatsa mesebetsi e hlokehang ho lokisa letlotlo bakeng sa tshebediso kapa thekiso ya sona e rerilweng.

.25 Ditshenyehelo tsa letlotlo le tshwanelehileng di kenyeletsa feela ditshenyehelo tse bakilweng ke ditefo tsa kheshe, diphetiso tsa matlotlo a mang, kapa ho amohela mekitlane e lefisang tswala. Theko ya nnete ya bohareng ya letlotlo nakong e itseng, ho kenyeletswa ditjeho tsa kadimo tse fumaneng thuso ya motheo nakong e fetileng, e atisa ho ba tekanyo e kgotsofatsang ya ditshenyehelo tseo sekgahla sa thuso ya motheo se sebediswang ho tsona nakong eo.

.26 Mesebetsi e hlokehang ho lokisa setheo bakeng sa tshebediso kapa thekiso ya sona e rerilweng e akaretsa ho fetang kaho ya nnete ya letlotlo. E kenyeletsa mesebetsi ya sethekeniki le ya bolaodi ya pele ho qalwa ka kaho ya nnete, e kang mesebetsi e amang ho fumana ditumello. Le ha ho le jwalo, mesebetsi e jwalo ha e kenyeletse ho ba le letlotlo haeba ho se tlhahiso kapa ntshetsopele e etsahalang e ka fetolang maemo a letlotlo. Mohlala, ditjeho tsa kadimo nakong eo ka yona naha e sa lokiswang di fumantshwa thuso ya motheo nakong eo mesebetsi ya ntshetsopele e phethwang. Le ha ho le jwalo, ditjeho tsa kadimo tse bileng teng ha naha e hapilweng bakeng sa kaho e bolokwa ntle le ho ba le mesebetsi ya ntshetsopele e amehang ha di a tshwanelwa ke thuso ya motheo.

Ha fanyehwa ha thuso ya motheo

.27 *Setheo se tla fanyeha thuso ya motheo ho ditjeho tsa kadimo nakong e telele eo ho yona se fanyehang ntshetsopele e sebetsang ya letlotlo le tshwanelehileng.*

.28 Setheo se ka ba le ditjeho tsa kadimo - ditjeho tsa kadimo di ka ba teng nakong e telele eo ho yona se fanyehang mesebetsi e hlokehang ho lokisa letlotlo bakeng sa tshebediso kapa thekiso ya sona e rerilweng. Ditjeho tse jwalo ke ditshenyehelo tsa ho boloka matlotlo a sa phethahatswang ka botlalo, mme ha di a tshwanelwa ke thuso ya motheo. Setheo ha se atise ho fanyeha thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo nakong eo ho yona se phethang mesebetsi e meholo ya sethekeniki kapa ya bolaodi. Setheo hape ha se fanyehe thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo ha tieho ya nakwana e le karolo ya tshebetso e hlokehang ya ho lokisa letlotlo bakeng sa tshebediso kapa thekiso ya sona e rerilweng. Mohlala, thuso ya motheo e tswela pele nakong e telele ya ha bophahamo ba metsi bo boholo bo diehisa kaho ya borokgo, haeba bophahamo boo bo boholo bo atisa ho ba teng dinakong tsa kaho seterekeng se amehang.

Ho hlakolwa ha thuso ya motheo

- .29** *Setheo se tla fanyeha thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo ha mesebetsi yohle kapa se ka etsang mesebetsi yohle e hlokehang e phethilwe bakeng sa ho lokisetsa tshebediso kapa thekiso ya lona e rerilweng.*
- .30** Letlotlo le atisa ho lokela tshebediso kapa thekiso ya lona e rerilweng ha kaho ya lona ya nnete e phethilwe, le hoja mesebetsi ya tlwaelo ya bolaodi e sa tswela pele. Haeba dintlafatso tse nyenyane, tse kang ho kgabisa thepa ho latela se batlwang ke moreki kapa mosebedisi, ke sona feela se sa setseng, hona ho bontsha hore ho ka etsang mesebetsi yohle e phethilwe.
- .31** *Ha setheo se phethile kaho ya dikarolo tsa letlotlo le tshwanelehileng, mme karolo ka nngwe e kgona ho sebediswa ha kaho e ntse e tswela pele dikarolong tse ding, setheo se tla kgaotsa thuso ya motheo ho ditjeho tsa kadimo ha se phetha ho kang mesebetsi yohle e hlokehang ho lokisa karolo eo ya letlotlo bakeng sa tshebediso kapa thekiso ya lona e rerilweng.*
- .32** Kaho ya ofisi e akaretsang mehaho e mmalwa, eo mohaho ka mong o ka sebediswang ka boona, ke mohlala wa letlotlo le tshwanelehileng bakeng sa hore karolo ka nngwe e kgone ho sebediswa ha kaho e sa tswela pele dikarolong tse ding. Mehlala ya matlotlo a tshwanelehileng a hlokang ho phethwa pele karolo le ha e ka ba efe e ka sebediswa a akaretsa phaposi ya diopereishene ya sepetlele moo kaho yohle e lokelang ho phethwa pele phaposi eo e ka sebediswa; polante ya tshebetso ya dikgwerekgwere moo ditshebetso tse mmalwa di phethahatswang ka tatelano dikarolong tse fapaneng tsa polante; borokgo boo e leng karolo ya mmila o moholo.

Tsebahatso

- .33** *Setheo se tla tsebahatsa:*
- (a) leano la tshupatloto leo se le dumelletse bakeng sa ditjeho tsa ho adima.*
 - (b) bokalo ba ditjeho tsa kadimo tse fumantshitsweng thuso ya motheo nakong eo;*
 - (c) bokalo bo bokellaneng ba ditjeho tsa kadimo bo kenyeleditsweng ho bokalo ba nnete ba matlotlo a tshwanelehileng; le*
 - (d) sekgahla sa thuso ya motheo se sebediswang ho fumana bokalo ba ditjeho tsa kadimo tse tshwanelehileng bakeng sa thuso ya motheo (ha ho ne ho hlokeha ho sebedisa sekgahla sa thuso ya motheo ho tjelete e adinngweng ka kakaretso).*

Diphumantsho tsa nakwana

Kamohelo ya mantlha ya Maemo a GRAP

- .34** *Diphumantsho tsa nakwana tse tla sebediswa ke ditheo ha ho amohelwa la mantlha Maemo ana di laetswe (di)taelong. Diphumantsho tsa Maemo ana di lokela ho balwa hammoho le e nngwe le e nngwe ya ditaelo tse tshwanelehileng.*

Ditokiso tsa Maemo a GRAP

- .35 *Ditokiso tsa Standard of GRAP e phatlaladitsweng ka Hlakola 2013, tse dumellang ho sebediswa kapa thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo, di tla sebediswa ho ya pele, ho latela temana ya .39.*
- .36 *Ditjeho tsa kadimo, tse bileng teng pele le kamora letsatsi la nnete la ntlafatso ena mme di amana le matlotlo a tshwanelehileng ao bakeng sa ona letsatsi la qalo la thuso ya motheo le tlleng pele ho letsatsi la nnete la Maemo ana, di tla ananelwa ho latela dipholisi tsa tshupatlotlo tsa mehleng tsa setheo.*
- .37 *Moo ho dumellwa ha dintlafatso tsena ho bakang phetoho ya leano la tshupatlotlo, setheo se tla senola ntlha ena dipholising tsa sona tsa tshupatlotlo hammoho le lesedi le kgotsofatsang la dintlha le matsatsi a phetoho.*

Letsatsi le qalang

Kamohelo ya mantlha ya Maemo a GRAP

- .38 *Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso a kena tshehetsong bakeng sa dipehelo tsa tjhelete tsa ngwaha tse akaretsang dinako tse qalang ka, kapa kamora, letsatsi le tla behwa ke Letona la tsa Ditjhelete molawaneng o tla phatlalatswa ho latela karolo ya 91(1)(b) ya Molao wa Taolo ya Tjhelete ya Setjhaba, Molao wa 1 wa 1999, jwalo ka ha o ntlafaditswe.*

Ditheo tse seng di sebedisa Maemo a GRAP

- .39 *Setheo se tla tshwanela ho phethahatsa dintlafatso tsa Maemo ana a phatlaladitsweng ka Hlakola 2013 bakeng sa ditatements tsa tjhelete tsa selemo tse akaretsang dinako tse qalang ka 1 Mmesa 2014 kapa kamora letsatsi leo.*

Ho hulwa ha Standard of GRAP ya Borrowing Costs (2007)

- .40 *Maemo ana ke a boemo bo fetang ba Standard of GRAP ya Borrowing Costs a phatlaladitsweng ka 2007.*

Motheo wa diphetho

Motheo ona wa diphetho o neha Accounting Standards Board mabaka a ho amohela kapa ho hana ditharollo tse itseng tse amang tshupatlotlo bakeng sa ditjeho tsa kadimo. Motheo ona wa diphetho o tsamaya le Standard of GRAP ya Borrowing Costs, empa ha se karolo ya yona.

Tse tlileng pele

- BC1. Standard of GRAP ya Borrowing Costs (GRAP 5) e phatlaladitswe la pele ke Lekgotla ka Phupu 2007. Ka nako eo ho neng ho ntshetswa pele Maemo ana, ho ne ho na le ditsebiso tse pedi tsa matjhaba tse fumanehang tse laelang ditlhoko tsa tshupatlotlo bakeng sa ditjeho tsa kadimo:
- Ditjeho tsa Kadimo tsa IAS 23 (tse lekotsweng botjha ka Hlakubele 2007), tse hlokanang thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo tse amang matlotlo a tshwanelehileng le dithenyehelo tsa ditjeho tsohle tse ding tsa kadimo; le
 - IPSAS 5 (e phatlaladitsweng ka Motsheanong 2000) e laelang, jwalo ka mosebetsi wa tshupatlotlo wa tekanyo e tshepehang, ho abela ditjeho tsohle tsa kadimo ho ditshenyehelo le ho dumella, ka ho le leng, ho abelo ditjeho tsa kadimo tsa matlotlo a tshwanelehileng ho thuso ya motheo.
- BC2. Ha ho ntshetswa pele GRAP 5, IAS 23 ho ile has sebediswa IAS 23 bakeng sa IPSAS 5 Borrowing Costs ka ha e ne e bontsha mehopolo ya moraorao haholo mabapi le ka moo ho sejetwang ka ditjeho tsa kadimo. Ho tloha ha taba ya GRAP 5 e hlaha, diketsahalo tse mmalwa tsa matjhaba le tsa mona naheng di bakile hore Lekgotla le ananele boemo ba lona ba ka moo le tsamaisang ditjeho tsa kadimo ka teng.
- BC3. Ka 2008, IPSASB e nehelane ka tokomane e tataisang ditherisano pele e phatlalatswa, e ileng ya sisinya tokiso ya IPSAS 5 hore e kgeme le ditaelo tsa IAS 23 e ntlafaditsweng. Ba bangata ba ileng ba arabela tokomane e tataisang ditherisano ha ba ka ba tshehetsa thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo tse amang matlotlo a tshwanelehileng hobane:
- (a) ha ho kgonehe kamehla hore dikadimo di nkwe e le tsa matlotlo a boletsweng a mebuso mme ditheo tse ding tsa lekala la bohle di atisa ho adima ho tswa seabakeng se le seng hore di kgone kgaello e akaretsang ya thuso ya tsona ya tjehelete; mme and
 - (b) mehopolong ha ho a tshwaneleha hore theko ya matlotlo e fapane ha ho shejwa mokgwa oo a fumatswang thuso ya tjehelete ka ona.
- BC4. Ke lebaka la kgonahalo ya dintlha tse ka bang teng tsa mehopolo tse amanang le thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo, IPSASB e ile ya dumela hore e ke ke ya etsa ditokiso ho IPSAS 5 hore e kgeme le IAS 23 mme, bakeng sa moo, ya dumellana le ho nahana ka ntlha ena hang ha Moralo wa yona wa Mehopolo o phethahaditswe kapa ho ntshaditswe pele ka mokgwa o kgotsofatsang.
- BC5. Ka 2009, IASB e ile ya phatlalatsa IFRS bakeng sa Small and Medium-sized Entities (Ditheo tse Nyenyane le tsa Boholo bo Bohareng, IFRS ya SMEs) tse neng di laela ho lefisa ditjeho tsa kadimo. Motheo wa lebaka le ka sehloohong la mokgwa ona e ne e le mehopolo ya menyetla ya theko.

BC6. Ka 2010, Lekgotla le ile ya phatlalatsa Discussion Paper 6 The Process for the Development of Standards of GRAP (Tokomane ya Ditherisano ya 6 Tshebetso ya Ntshetsopele ya) Standards of GRAP e kopa mehopolo ka tshebetso e tshwanelehileng e latelwang ke Lekgotla ha e ntshetsa pele Standards of GRAP le ditaelo tse ding. Ba ileng ba arabela Discussion Paper ena ba bontshitse hore ho fokotsa ho rarana le boima ho tlamehile e be ntlha eo Lekgotla le e shebisisang ha le ntshetsa pele Maemo a yona le ditaelo tse ding. Ka lebaka leo, Lekgotla le ile la ntlafatsa tshebetso ya lona ho Preface to the Standards of GRAP ho totobatsa hore ha ho shejwa ho tshwaneleha ha maemo a matjhaba, le tla sheba hore na ditheo tsa Maemo ao di ka nolofatswa hore ho fokotswe ditheko tsa boikobelo, ha ho ntse ho nehelanwa ka lesedi la boleng bo phahameng.

Ho ntlafatsa ka moo ho sejetswang ka teng ka ditjeho tsa kadimo

Tefiso ya ditjeho tsa kadimo

- BC7. Ka lebaka la ho phatlalatswa ha IFRS ya diSME, Lekgotla le ile la kopjwa ke ditho tsa lona hore le nahane ka ho tshwaneleha ha nolofatso ya maemo ana a lekala la bohle. Lekgotla le phatlaladitse Discussion Paper 5 Comparison of the (Papiso ya) Standards of GRAP le IFRS ya diSME, e ileng ya kopa mehopolo, hara tse ding, ka tshisinyo e ho IFRS ya diSME ya hore ditjeho tsohle tsa kadimo di lefiswe. Bongata ba ba arabetseng ba ile ba tshehetsa tshisinyo ena mme ba bontsha hore ho lefisa ditjeho tsa kadimo ho bonojana le hore ho ya ka mehopolo ho tshwanelehile le ho feta ka ha ho sa bake hore matlotlo a itseng a be le ditjeho tse kgolwanyane ka lebaka la hore di thuswa ka tjehele ya motheo ya kadimo. Ba bang ba ba arabetseng ba ile ba hlokomela hape hore ho laela hore ditjeho tsohle tsa kadimo di lefiswe ho tla ntlafatsa papiso ya ditatements tsa tjehele tsa ditheo.
- BC8. Lekgotla hape le ile la nahana ka mofuta le sepheo seo matlotlo a tshwarelwang sona setheong sa bohle. Ka ha boholo ba matlotlo setheong sa bohle a tshwarelwa monyetla wa ona wa ditshebeletso, Lekgotla le ile la nahana ka hore boleng ba matlotlo a kang ao bo ke ke ba kenyeletsa ditjeho tsa kadimo.
- BC9. Ho latela mehopolo e fumanwang ya Discussion Paper 5 le maikemisetso a Lekgotla a ho holofatsa ditheo kae kapa kae moo ho tshwanelehileng, Lekgotla e ile ya sisinya tokomaneng e tataisang ditherisano (ED 99) hore ditjeho tsohle tsa kadimo di lefiswe. Lekgotla hape le ile la nahana ka hore ka lebaka la hore mesebetsi ya tekanyo e tshepehang ya tshupatlotlo tlasa IPSAS 5 e laela hore ditjeho tsa kadimo di lefiswe, phetoho ena ya mokgwa e tla etsa hore Standards of GRAP e kgeme haholwanyane le diIPSAS.
- BC10. Mehopolo ya ba arabelang ho tokomane e tataisang ditherisano e ne e ferekane (e sa hlaka). Boholo ba ba arabelang ba ne ba rata hore tefiso e be yona feela tshebetso ya tshupatlotlo e dumellwang bakeng sa ditjeho tsa kadimo, ha ka ho le leng bongata ba bontshitse hore ditheo di lokela ho dumellwa ho ikgethela leano la tshupatlotlo la tefiso ya ditjeho tsa kadimo kapa thuso ya motheo ya ditjeho tsena.
- BC11. Ba arabetseng mme ba tshehetsa ho lefiswa ha ditjeho tsa kadimo ba bontshitse hore ba utlwana le mehopolo ya Lekgotla ya hore theko ya matlotlo e se be hodimo feela ka lebaka la hobane a ile a fumantshwa thuso ya motheo ya kadimo. Bongata ba ba arabetseng ba tsheheditse hape ho lefiswa ha ditjeho tsa kadimo ka lebaka la bonolo ba hona ho ba hlophisang hore ho phethahatswe le ho basebedisi hore ba utlwisise.

- BC12. Ba arabetseng ba neng ba rata hore ho dumellwe kgetho ya leano la tshupatlotlo ba ile ba re ditjeho tsa kadimo tsa matlotlo a tshwanelehileng di amana ka ho otloloha le theko ya matlotlo. Ba re ka hobane ditheko tsena ka ho le leng di ne di ka be di sa ba teng, ditjeho tsa kadimo di a tshwana le ditheko tsa diphapanyetsano tse ding mme di lokela ho ba karolo ya theko e qalang ya letlotlo. Bana ba arabetseng ba bontshitse hape hore ho neha ditjeho tsa kadimo thuso ya motheo ho nehelana ka lesedi le letle ho basebedisi ka diqeto tsa kamoso tsa thuso ya tjhelete mabapi le ntjhafatso ya letlotlo.
- BC13. Ka ha mehopolo ya ba arabelang e ne e fapane, Lekgotla le ile la nahana ka dintlha tse ding ha le nka qeto ka hore na ditheo di lokela ho dumellwa ho neha ditjeho tsa kadimo thuso ya motheo. Haholoholo, le ile la nahana ka tse latelang:
- (a) IPSAS e tshwanelehileng e dumella ditheo kgetho ya tefiso ya ditjeho tsa kadimo kapa thuso ya motheo ya tsona. Ka lebaka leo ho dumella leano la tshupatlotlo hore le be le kgetho ho tla etsa hore Standard of GRAP e atamelane haholwanyane le IPSAS.
 - (b) Lekgotla ha jwale le etsa diphuputso tsa moralo o tshwanelehileng wa tshupatlotlo bakeng sa Government Business Enterprises (e leng Dikgwebo tsa Mmuso, GBEs). DiGBE ha jwale di sebedisa diIFRS kapa Statements of GAAP tse laelang thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo. Haeba Lekgotla le ne le ka laela ho lefiswa ha ditjeho tsa kadimo ho Standards of GRAP, hona ho ne ho tla tlisa phapang e kgolo ya tshupatlotlo haeba diGBE di tshwanetse ho phethahatsa Standards of GRAP kamoso.
 - (c) Tshebetso ya jwale pakeng tsa ditheo e bonahala e fapane haholo. Ho dumella ditheo ho ikgethela leano la tshupatlotlo ho tla dumella Lekgotla nako e eketsehileng ya ho etsa mosebetsi wa kamora phethahatso wa Maemo ho hlahloba hore ke tshebetso kapa leano lefe le sebediswang haholo setheong. Sena se ka etsa hore kamoso ho hlakolwe e nngwe ya dikgetho tse teng.
- BC14. Ho latela dintlha tse hlasisitsweng ka hodimo, Lekgotla le ile la nahana ka hore ditheo di lokela ho dumellwa ho ikgethela leano la tshupatlotlo la tefiso ya ditjeho tsa kadimo kapa thuso ya motheo ya ditjeho tseo. Le ha ho le jwalo, Lekgotla le ile la ela hloko hore ditshenolo tse ding di tla hlokwa ka ditjeho tse bokellaneng tsa kadimo ho netefatsa hore basebedisi ba kgona ho tlisa diphetoho ho bokalo bo tlalehilweng ditatementeng tsa tjhelete ho fihlella papiso.

Ditsebahatso

- BC15. Ha Lekgotla le ne le le dipuisanong tsa ho dumella ditheo kgetho ya leano la tshupatlotlo ha ho tluwa ho ditjeho tsa kadimo, le ile la ela hloko hore hona ho ka ba le sekgahla ho papiso ho ditheo tsohle. Ka lebaka leo, Lekgotla le ile la dumela hore haeba setheo se kgetha thuso ya motheo ya ditjeho tsa kadimo, se lokela ho senola ditjeho tsa kadimo tse bokellaneng tse ileng tsa fumantshwa thuso ya motheo ya matlotlo a tshwanelehileng. Sena se tla etsa hore basebedisi ba ntlafatse bokalo bo tlalehilweng ditatementeng tsa tjhelete, e le ho tla etsang hore bo kgone ho bapiswa le ditheo tse lefisang ditjeho tsa kadimo. Lekgotla le ile la dumela hore hore lesedi le jwalo le be le tshwanelehileng, bokalo bo senolwang bo lokela ho emela bokalo ba nnete bo setseng ba ditheko tsa kadimo tse kenyeleditsweng ho matlotlo a fapaneng a tshwanelehileng.

Diphumantsho tsa nakwana

- BC16. Lekgotla le ile la nahana ka hore na ditheo di lokela ho laelwa hore di phethahatse dintlafatso tsa Maemo ka ho kgutlela nakong e fetileng kapa ka ho ya pele. Lekgotla le ile la dumela hore ho phethahatsa ditaelo ka ho kgutlela morao ho tla ba boima. Hape le ile la dumela hore, hore ho tle ho sejetswe ka ho lekalekana le qeto ya lona ya ho nolofatsa ditaelo tsa Maemo kae kapa kae moo ho tshwanelehileng le ho fokotsa ditjeho tsa tatelo, Lekgotla le dumetse hore, ho phethahatsa dintlhafatso ka ho ya pele ho ka ba ho tshwanelehileng ho feta.
- BC17. Ha ho shehwa sekgahla sa tshebetso ya ho ya pele ya dintlafatso, Lekgotla le ile la nahana ka ditaelo tse ho GRAP 3 Accounting Policies (Dipholisi tsa Tshupatlotlo), Changes in Accounting Estimates and Errors (Diphetoho tsa Ditekanyo le Diphoso tsa Tshupatlotlo). "Phethahatso e ka bang teng" e bolela ho phethahatsa leano le letjha la tshupatlotlo ho diphapanyetsano, diketsahalo le maemo a mang a hlahang kamora letsatsi leo leano le fetohileng ka lona. Sekgahla sa ho phethahatsa dintlafatso tsa Maemo kamora phetoho ke hore, haeba matlotlo a bontsha matshwao a hore a ka hlophiswa ho ba "matlotlo a tshwanelehileng" pele ho letsatsi la nnete la dintlafatso, leano la tshupatlotlo bakeng sa matlotlo ao le ke ke la fetoha. Hona ho bolela hore ha ho dintlafatso tse lokelang ho etswa ho ditjeho tsa kadimo tse bileng teng ho matlotlo moo kaho ya ona e phethilweng pele ho letsatsi la nnete la dintlafatso. Ka ona mokgwa oo, haeba letlotlo le tshwanelehileng le ntse le hahwa pele ho letsatsi la nnete la dintlafatso, setheo se lokela ho tswela pele ho neha ditjeho tsa kadimo thuso ya motheo ho fihlela mesebeti e hlokehang ho lokisa letlotlo le tshwanelehileng bakeng sa tshebediso kapa thekiso ya lona e rerilweng e phethilwe. Maamong ana, setheo se tswela pele ka ho sebedisa leano la sona la jwale la tshupatlotlo, ho latela mofuta wa mehleng wa GRAP 5 o phatlaladitsweng ka Phupu 2007, mabapi le ho neha ditjeho tsa kadimo thuso ya motheo ho matlotlo a jwalo.

Papiso le International Public Sector Accounting Standard ya Borrowing Costs (Motsheanong 2000)

Standard of GRAP ya Borrowing Costs e nkuwe haholoholo ho International Public Sector Accounting Standard ya Borrowing Costs, IPSAS 5. Diphapang tse kgolo pakeng tsa IPSAS 5 le Standard of GRAP ya Borrowing Costs di ka mokgwa o latelang:

- Kakaretso ya Maemo ana e fapane le ya IPSAS 5 ka hobane dikgwebo tsa mmuso di hlaloswa ka mokgwa o fapaneng.
- Maemo a akareditse diphetoho tse itseng tse entsweng ke mofuta o shejuweng botjha wa International Accounting Standard (Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo) a Borrowing Costs, (IAS 23) a phatlaladitsweng ka Hlakubele 2007 e le karolo ya porojeke ya kopanyo ya nakwana e kopanetsweng ke IASB le Financial Accounting Standards Board (Lekgotla la Maemo a Tshupatlotlo ya Ditjhelete, FASB), empa ha a akaretse dintlafatso tseo tse laelang thuso ya motheo ho ditjeho tsa kadimo.
- Maemo a laela tshenolo ya bokalo ba nnete ba ditjeho tsa kadimo tse bokellaneng tse kenyeleditsweng ho theko ya matlotlo.
- Dibakeng tse itseng, maemo ana a sebedisa mareo a fapaneng le a IPSAS 5. Mehlala e hlahellang haholo ka mahetla ke tshebediso ya 'matlotlo a nnete' le 'ditshenyehelo' Maamong ana. Mantswe a moelelo o tshwanang ho IPSAS 5 ke 'matlotlo a nnete/ekwiti ya nnete' le 'tshebediso' ka ho tshwanelana.
- Maemo ana ha a akaretse dikabelo tse sa tiiswang ka ha di kenyeleditswe ditaelong tse buang ka dikabelo tse sa tiiswang tsa Standards of GRAP tsohle.